

Kort referat av och perspektiv på ett event om havsnivåer (N-A Mörner)
i ljuset av klimatfrågans politisering (S. Åström)

Mätning av Havsnivåer

Nils-Axel Mörner

Den 16 - 17 februari hölls i Mölndal en unik [skandinavisk klimatkonferens](#) med ledande granskande forskare och experter. Arrangör var paraplyorganisationen KlimatSans. Mycket generöst tackade Nils-Axel Mörner på förfrågan ja till att gästa Göteborgs kemister kvällen före konferensen i sällskap med Sture Åström från KlimatSans. Mörner är världskänd forskare på mätningar och observationer av havsnivåer med mycket lång erfarenhet. Publiken på ett trettiotal kemister kunde konstatera att han dessutom är en lysande föreläsare.

Mörner har under ett halvt sekel forskat kring havsnivåer både i Skandinavien och internationellt i många havsområden. Han betonade vikten av att utgå från konkreta mätresultat och observationer. Simuleringar bygger alltid på osäkra antaganden. För Västkusten liksom för Nordeuropa i stort visar mätningar att havsnivån stiger med ca 1 mm per år (efter korrigering för landhöjning). Detta innebär alltså en höjning på ca 1 dm på 100 år. Landhöjningen medför därför att Sverige höjer sig över havet alltmer från söder till norr. Mörner menar att [larm](#) om en meters havshöjning på Västkusten är helt orimliga.

Docent Mörner gav inblickar i sina omfattande studier av öar och kustområden i och kring Indiska oceanen. Mätningar och observationer där visar att havsnivån ligger praktiskt taget stilla. Havsnivån hotar alltså inte Maldiverna, Bangladesh och andra områden det larmats kring. Mörner beskrev de komplexa globala och lokala parametrar som styr havsnivån och som gör modelleringar så osäkra. Han betonade också att erosion och orkaner mm kan medföra allvarliga problem som felaktigt skylls på havsnivå och klimatförändringar.

Efter Mörners presentation belyste Sture Åström den successiva politiseringen av klimatfrågan via IPCC och dess internationella klimatkonferenser. När politik och ekonomi tar över marginaliseras naturvetenskap och mycket blir felaktigt. Detta balanseras av alternativa avslöjande kanaler som [Klimatupplysningen](#) och [Klimarealistene](#).

Göteborgs Kemister och Klimatfrågan

Fredspriset 2007 till IPCC och USA:s tidigare vicepresident Gore markerade tydligt att politiken tog över klimatfrågan. I Göteborg förstärktes detta av att Gore även fick stadens stora miljöpris. Priserna kopplades till Gores mycket uppmärksammade film om klimatfrågan. Att filmen innehöll för kemister och andra forskare uppenbara överdrifter och fel bortsåg man från. Sedan dess har i Sverige politik överordnats naturvetenskap i klimatfrågan. Det kan då vara intressant att belysa vad kemister och andra forskare i Göteborg gjort för att lyfta naturvetenskapliga aspekter.

Några få dagar innan Al Gore mottog fredspriset 2007 arrangerade Chalmers Fakultetsklubb en [debatt om klimatfrågan](#) i en fullsatt stor sal i kemihuset. Inte långt därefter publicerade 2008 Kemivärldens nätupplaga Chemicalnet skarpt kritiska artiklar av Chalmers tunga kemiprofessorer Liljenzin och Vannerberg. Nestorn professor Schön granskade sedan under flera år kritiskt klimatfrågan. Undertecknad kommenterade själv kritiskt [klimatkonferensen i Köpenhamn](#) där politiseringen var tydlig. Miljökemiska aspekter lyftes tidigt i flera granskande rapporter som [Koldioxid och Klimat](#) och [Klimatpolitik och Växthusgaser](#).

En tidig ledande granskare av klimatfrågan var professorn i oceanografi vid GU, Gösta Walin. Han låg bakom ett pris utdelat i Göteborg till den internationellt ledande kritikern professor Lindzen. Gösta Walin gav nyligen sin allmänna syn på klimatfrågan i en [videointervju](#).

Trots naturvetenskapligt baserade kritiska insatser som dessa regerar fortfarande politisk korrekthet klimatfrågan i Sverige. Forskare är nu i hög grad beroende av klimatmotiverade anslag och det kan vara kostsamt att avvika från huvudspåret. Vanligen kommer kritisk granskning därför från mer oberoende seniora forskare och experter. Notabelt är att kemister i Göteborg i ovanligt hög grad stått upp för naturvetenskap som grund även i klimatfrågan.

Historiskt är det intressant att den svenska regeringen så sent som 1990 ville introducera storskalig gaskraft med gigantiska utsläpp av koldioxid. Avgörande för att detta kunde stoppas blev en [miljöutredning om gaskraft](#) från Chalmers.